

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării împotriva lui Izmană Gheorghe privind încasarea cheltuielilor pentru instruire,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea apelantului de repunere în termen și restituită cererea de apel depusă de Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2017, Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Izmană Gheorghe privind încasarea cheltuielilor pentru instruire în mărime de 341 592, 54 lei.

Prin hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central), acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Izmană Gheorghe în beneficiul Ministerul Apărării cheltuielile de instruire în mărime de 341 592,54 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10247,77 de lei.

La 06 septembrie 2018, Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând concomitent repunerea în termenul de declarare a apelului potrivit art. 116 al Codului de procedură civilă.

În motivarea cererii de repunere a menționat că Izmană Gheorghe a făcut cunoștință cu hotărârea nominalizată în luna august 2018, acesta nefiind citat la ședințele instanței de fond. Totodată Izmană Gheorghe nu a fost prezent la ședințele de judecată, din motivul necitării sale, și nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii. Aflând despre hotărârea menționată, apelantul Izmană Gheorghe a delegat avocatul pentru reprezentarea intereselor sale în instanțele de judecată. În asemenea mod, Izmană Gheorghe aflându-se peste hotarele Republicii Moldova a

fost în imposibilitate de a-și exercita dreptul legal de contestare a hotărârii.

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelantului de repunere în termen și restituită cererea de apel depusă de Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătorei Orhei (sediul central).

La 29 octombrie 2018, Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei a declarat recurs la încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea poziției sale, recurentul a indicat că, instanța de apel eronat a constatat că în susținerea solicitării sale de repunere în termen a apelului nu a anexat careva probe, or la 09 octombrie 2018 a depus în adresa Curții de Apel Chișinău cerere la care a anexat dovada circumstanțelor invocate.

La fel, a indicat că, instanța de apel incorect a concluzionat despre faptul citării legale a lui Izmană Gheorghe la etapa examinării cauzei în prima instanță, or la fel dispunea de probe ce demonstrează contrariul.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 10 octombrie 2018, expediată părților în aceeași zi, fără a se cunoaște cu certitudine despre recepționarea acesteia de către părți, iar recursul a fost declarat la 29 octombrie 2018, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei urmează a fi admis din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza *Eriksson vs Suedia*, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza *Pönkä vs Estonia*, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În conformitate cu art. 427 lit. c) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul

de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Orhei Noi (sediul central), prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării împotriva lui Izmană Gheorghe privind încasarea cheltuielilor pentru instruire, a fost pronunțat la 04 iulie 2018, iar cererea de apel a fost depusă prin intermediul avocatului la 06 septembrie 2018.

Totodată, este cert faptul că Izmană Gheorghe s-a aflat peste hotarele țării începând cu 05 iunie 2018 până la 16 septembrie 2018, circumstanțe confirmate prin răspunsul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră din 03 octombrie 2018. Izmană Gheorghe a prezentat acest înscris până la ședința în care urma să fie soluționată chestiunea prevăzută la art. 369 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă.

Așadar, instanța de apel soluționând cererea de repunere în termen a apelului și punerea pe rol al acestuia, a considerat de cuviință în temeiul prevederilor art. 369 al Codului de procedură civilă să invite părțile în ședință prealabilă, devenind aplicabile prevederile legale ce țin de cererile și demersurile participanților la proces.

În conformitate cu prevederile art. 380 al Codului de procedură civilă, instanța de apel soluționează cererea și demersul participantului la proces ce țin de examinarea apelului după ce ascultă opiniile celorlalți participanți.

În lumina prevederilor legale raportate la caz, Colegiul analizând legalitatea încheierii recurate constată că instanța de apel, fiind obligată să soluționeze prin încheiere judecătorească cererile și demersurile participanților la proces, prin omiterea cererii din 09 octombrie 2018, de fapt nu s-a pronunțat asupra acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterând cele constatate, evidențiază nesoluționarea unei cereri (omiterea expunerii asupra acesteia), deși instanța cu certitudine cunoștea despre existența acestei cereri, fiind recepționată și înregistrată în corespundere cu cadrul normativ în vigoare, constituie în sine o îngrădire al accesului la justiție, ceea ce atestă că a fost comisă eroare ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Or, potrivit prevederilor art. 5 al Codului de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Față de cele expuse, Colegiul atestă că instanța de apel la efectuarea acțiunilor procesuale în ședința de judecată nu a respectat prevederile legale stipulate de art. 380 al Codului de procedură civilă, fapt prin care a încălcat drepturile apelantului-recurent prevăzute de art. 5, 56 al aceleiași legi.

Astfel, omisiunile instanței de apel au dus la soluționarea greșită a problemei repunerii în termenul de declarare a apelului, or din probatoriul anexat la materialele cauzei este cert faptul că Izmană Gheorghe fiind plecat peste hotarele țării nu a cunoscut și nici nu a putut cunoaște despre intentarea împotriva lui a unei cauze civile și soluționarea acesteia printr-o hotărâre.

Colegiul învederează că hotărârea din 04 iulie 2018 emisă după examinarea cauzei în prima instanță a fost recepționată de către persoană necunoscută la 17 iulie 2018, fiind aplicată semnătura "Izman", însă Izmană Gheorghe în această perioadă nu se afla pe teritoriul țării.

Concluzionând cele expuse, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată solicitarea lui Izmană Gheorghe de repunere în termenul de declarare a apelului, soluția instanței de apel fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei, motiv pentru care recursul declarat de Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei, necesită a fi admis, casată încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și soluționată problema respectivă.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. c), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei.

Se casează încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării împotriva lui Izmană Gheorghe privind încasarea cheltuielilor pentru instruire și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se admite cererea lui Izmană Gheorghe reprezentat de avocatul Sandu Serghei privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei (sediul central) și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu